

EXPUNERE DE MOTIVE

După adoptarea Aquis-ului comunitar, România a legiferat „Sistemul de Control Intern”, fundamentul funcționării eficiente a instituțiilor publice, conform următoarelor reglementări:

- reglementări naționale: Ordonanței Guvernului nr.119/1999 privind controlul intern, OMFP nr. 946/2005 privind codul de control intern/standardele de management, OMFP nr. 1389/2006 privind procedurile formalizate;
- reglementări comunitare: Regulamentele financiare (CE) nr.1605/2002, nr.2342/2002, nr.2343/2002, nr.1995/2006 și nr.718/2007.

Sintagma de „*control intern*” va fi înlocuită cu cea de „*Sistem de Control Managerial Intern*” - ambele prevăzute în legislație. Înlocuirea are scopul evitării confuziei generalizate între „controlul intern” și „controlul financiar intern”.

Scopul Sistemului de Control Managerial Intern-SCMI constă în asigurarea utilizării fondurilor publice cu eficiență, eficacitate și economicitate conform legii.

SCMI reprezintă ansamblul procedurilor concepute și implementate de către managementul entității publice în vederea:

- atingerii obiectivelor într-un mod economic, eficient și eficace;
- respectării regulilor externe și a politicilor și regulilor managementului;
- protejării bunurilor și a informațiilor;
- prevenirii și depistării fraudelor și greselilor;
- stabilirea sistemelor de control intră în managementul fiecărei entități publice și trebuie să aibă la baza standardele, elaborate de Ministerul Finanțelor Publice
- standardele de control intern definesc un minimum de reguli de management, pe care toate entitățile publice trebuie să le urmeze. (OMFP nr.946/2005).

Datorită următoarelor cauze Sistemul de Control Managerial Intern nu a fost aplicat în cadrul unor instituții publice sau a fost incomplet aplicat:

- lipsa prevederii de sancțiuni severe privind neimplementarea SCMI în cadrul entităților publice.
- lipsa instruirilor de specialitate privind SCMI atât în cadrul entităților publice, cât și în cadrul organismelor de control abilitate în domeniul SCMI.
- volumului relativ ridicat de cerințe și documente impuse de aplicarea practică a Sistemului de Control Managerial Intern

Conform studiilor Institutului de Management Public, la momentul actual majoritatea entităților publice nu pot prezenta documentele destinate „*reflectării în scris a organizării Sistemului de Control Managerial Intern*” conform OG.nr.119/1999, OMFP nr.946/2005 și a OMFP nr.1389/2006 decat parțial și într-un procent redus.

Din totalitatea celor 47 de documente destinate atestării implementării în practică a SCMI vă prezentăm situația privind elaborarea documentelor principale:

1. Documentul privind „Strategia de control intern” - neelaborat în cadrul autorităților centrale și locale, cu excepția MFP
2. Documentul privind „Planul de management al instituției publice” - neelaborat în cadrul autorităților locale dar elaborat în cadrul autorităților centrale.

3. Documentele privind „Programele de gestionare a obiectivelor” - neelaborate în cadrul administrației centrale și locale
4. Documentul- Registrul de riscuri privind „*evaluarea sistematică a riscurilor*” - neelaborate în cadrul autorităților centrale și locale
5. Documentul privind „*Sistemul de monitorizare a performanțelor*” - neelaborate în cadrul autorităților centrale și locale
6. Documentul privind „*Manualul de proceduri pentru activități*” - neelaborat sau elaborat parțial și în special în domeniul economic, celelalte activități ale autorităților centrale și locale neavând elaborate procedurile formalizate.
7. Documentul privind „*Programul privind gestionarea abaterilor de la obiective*” - neelaborat în cadrul autorităților centrale și locale
8. Documentele privind „*Efectuarea tipurilor de audit*” - auditul de sistem și al performanței - neelaborat în cadrul autorităților centrale și locale
9. Documente din care să reiasă implementarea celor 25 de standarde de management minimale (conf. OMFP nr.946/2005) - neelaborate în cadrul autorităților centrale și locale, cu excepția a 5 standarde: 2,6,14,18 și 25

Schimbări preconizate:

- prevederea în legislație de sancțiuni severe pentru neimplementarea Sistemului de Control Managerial Intern cu implicații directe asupra neutilizării cu eficiență, eficacitate și economicitate a fondurilor publice
- întărirea controlului național în domeniul respectării prevederilor legale în domeniul sistemului de control managerial intern.

La elaborarea legii au fost avute în vedere principiile și perspectivele de dezvoltare a materiei la nivel comunitar și cele mai bune practici în statele membre ale Uniunii Europene.

Reglementarea nu poate fi amanată datorită:

- pericolului iminent al returnării de fonduri nerambursabile acordate României de către Uniunea Europeană din cauza neimplementării sistemului de control managerial intern în cadrul unor instituții publice.
- înregistrării, în continuare, de către entitățile publice a pierderilor datorate „*Neprotejării fondurilor publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei*” prin neimplementarea SCMI

Consecințele neadoptării proiectului de act normativ în regim de urgență:

- înregistrarea de posibile sancțiuni din partea Uniunii Europene datorate neimplementării sistemului de control managerial intern în cadrul autorităților centrale și locale;
- perpetuarea, în continuare, a efectuării unui volum de cheltuieli neeconomice și abuzive nepermis de mare în cadrul autorităților centrale și locale;
- nelegalitatea actelor administrative și de gestiune ale instituției publice în care nu este implementat SCMI ;
- menținerea situației în care neimplementarea totală a SCMI în cadrul entităților publice constituie un factor puternic de încurajare a corupției la nivel național;

- neimplementarea SCMI conduce la poziționarea entităților publice în zona „Neprotejării fondurilor publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei”;
- perpetuarea uneia dintre cauzele principale a furnizării de servicii și lucrări publice de calitate redusă și la costuri ridicate.

Atenționări ale oficialilor europeni privind Sistemul de Control Managerial Intern:

1. **Hubert Weber**, președintele Curții de Conturi Europene „*Soluția ideală pentru o gestionare eficientă a fondurilor UE o reprezintă instituirea unor sisteme de control intern eficiente și fiabile la toate nivelurile de administrare a acestor fonduri din toate statele membre.*”
2. **Ovidiu Ispir** reprezentantul României la Curtea de Conturi Europeană: „*Este important pentru România.... să își pună la punct sistemele de management și control intern, care să funcționeze cu cea mai mare eficiență și eficacitate. Acesta este mesajul meu pentru autoritățile române implicate în managementul și controlul fondurilor europene.*”
3. **Siim Kallas vicepreședinte CE** însărcinat cu administrația, auditul și lupta antifraudă: „*Obiectivul meu este ca în toate domeniile să se realizeze progrese, în special în cel al fondurilor structurale, unde nu vom ezita să suspendăm plățile către autoritățile naționale dacă sistemele acestora de control nu funcționează corect, astfel cum s-a întâmplat recent în cazul Regatului Unit pentru o sumă de 1,7 miliarde euro*”

Impact macro-economic. Proiectul va avea un impact pozitiv asupra:

- eficienței activității tuturor autorităților centrale și locale, respectiv a creșterii calității managementului acestora;
- utilizării cu eficacitate, eficiență și economicitate a fondurilor publice.

Impact social:

- îmbunătățirea percepției contribuabililor asupra modului de utilizare a banului public;
- responsabilizarea funcționarilor publici privind utilizarea cu eficiență, eficacitate și economicitate a fondurilor publice.
- grupul-țintă demografic și social afectat: grupul social asupra căruia proiectul de act normativ produce efecte este constituit din conducătorii entităților publice ale administrației centrale și locale;
- efecte directe sau indirecte: utilizarea cu eficiență, eficacitate și economicitate și conform legii a fondurilor publice; responsabilizarea conducătorilor de entități publice.

Proiectul de act normativ nu are impact asupra mediului. Proiectul de act normativ are un efect pozitiv asupra eficienței execuției bugetului general consolidat atât pe termen scurt pentru anul curent, cât și pe termen lung. Proiectul nu are impact asupra diminuării bugetului general consolidat.

Proiectul de act normativ facilitează și întărește punerea în aplicare a prevederilor legale privind Sistemul de Control Managerial Intern.

La elaborarea proiectului de act normativ au fost avute în vedere observațiile și recomandările cuprinse în rapoartele Curții de Conturi Europene, a Curții de Conturi a

României, în rapoartele de audit intern de la mai multe entități publice, în analizele și studiile Institutului de Management Public.

Din aceste motive, dar și din alte considerente propunem modificarea și completarea Legii nr. 84/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul public intern și controlul din preventiv, cu modificările și completările ulterioare.

INIȚIATOR:

Deputat Mircea Giurgiu – Grupul parlamentar al PDL

Deputat Petru Morău PDL

DEP CORNELIU OMAR PDL

DEP MATEI BRĂTIANU PSD

SEN. SERBAN RĂDULESCU PDL

DEP TUDOR CĂLĂHODARU